

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622201225
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4622201225.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom: S. práce, sociálnych vecí a rodiny F., Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa rodičov: matka B.. arch. K. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, otec K. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., H. I. X/X, F. republika, zastúpený: Mgr. Martin Hurtaj, advokát so sídlom Štefánikova 15, 949 01 Nitra, IČO: 42 042 232, o návrhu matky na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 20. júna 2022 pod č.k. 11P/50/2022-19, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Súd prvej inštancie uznesením vyhlásil, že nemá právomoc konať vo veci a konanie zastavil. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Pri svojom rozhodovaní poukázal na ustanovenia § 2 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, § 52, § 161 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, čl. 8 ods. 1, 2, čl. 10, čl. 12 ods. 3, čl. 17 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností.

1.2. Považoval za preukázané, že vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému E. majú i naďalej právomoc rozhodovať talianske súdy, ktoré matku zbavili rodičovských práv voči maloletému E. (rozsudok Mestského súdu pre maloletých v R. sp.zn. 3655/2012, N 574/11 zo dňa 12.10.2012) a dieťa zverili do výlučnej starostlivosti otca za súčasného uloženia vyživovacej povinnosti matke (rozsudok Mestského súdu v Treviso č. 542/2011 zo dňa 28.03.2011 o rozluke a rozsudok Mestského súdu v Treviso č. 1009/16 zo dňa 05.04.2016 o rozvoze). Z dôvodu odňatia maloletého a jeho únosu bola matka talianskymi súdmi aj odsúdená v trestných konaniach. Právomoc súdov F. republiky vyplýva z citovaného čl. 8 ods. 2 a čl. 10 Nariadenia, v zmysle ktorých si talianske súdy, ako súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa zachovávajú právomoc, keďže na zmenu právomoci v zmysle ust. čl. 10 Nariadenia neboli splnené podmienky. Talianske súdy zverili dieťa do osobnej starostlivosti otca a matku zbavili rodičovských práv voči maloletému, pričom podmienka nepodania žiadosti o vrátenie dieťaťa splnená nebola, keďže, ako vyplýva zo spisu Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 9P/521/2008, dňa 18.09.2008 podal otec dieťaťa návrh na nariadenie návratu maloletého do krajiny obvyklého pobytu, ktoré malo dieťa v F. republike. Uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 18.03.2009 č.k. 9P/521/2008-264 bol schválený zmluvný mier medzi rodičmi, podľa ktorého sa nariaďuje návrat maloletého E. na územie F. republiky v lehote najneskôr do 31.05.2009. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.06.2009. Matka uvedené rozhodnutie súdu dodnes nerešpektuje a k zastaveniu konania vo veci výkonu rozhodnutia (na ktoré matka opakovane

poukazuje) došlo z dôvodu, že návrh bol podaný 25.01.2010 a súd rozhodoval o predmetnom návrhu 8 rokov, keď výkon rozhodnutia sa nepodarilo uskutočniť a aktuálne nútený návrat maloletého do krajiny obvyklého pobytu by nebol v jeho záujme, teda nie preto, že by otec s neoprávneným premiestnením a zadržaním maloletého súhlasil. Uvedené vylučuje danosť právomoci slovenského súdu na konanie vo veci, nakoľko naďalej zostala zachovaná právomoc talianskych súdov konať a rozhodovať vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

1.3. Poukázal aj na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Nitre č.k. 7CoP/35/2013-29 zo dňa 24.07.2013, rozhodnutia Okresného súdu Topoľčany zo dňa 21.11.2012 č.k. 6P/4/2011-166 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 30.04.2013 č.k. 25CoP/6/2013-196, ktorými bola právoplatne vyriešená otázka právomoci tak, že súdy Slovenskej republiky nemajú právomoc vo veci rodičovských práv a povinností konať. Zastavenie konania o výkon rozhodnutia z dôvodu dlhodobého neuskutočnenia výkonu rozhodnutia neznamená zánik účinkov exekučného titulu v danej veci - uznesenia Okresného súdu Topoľčany zo dňa 18.03.2009 č.k. 9P/521/2008-264, ktorým bol schválený zmier medzi rodičmi, podľa ktorého sa nariaďuje návrat maloletého E. na územie F. republiky v lehote najneskôr do 31.05.2009, ktoré uznesenie je právoplatné a vykonateľné. Skutočnosť, že matka napriek snahe a záujmu otca o navrátenie dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu a existencii právoplatného súdneho rozhodnutia, ktorým súd nariadil návrat maloletého E. na územie F. republiky, nerešpektuje právoplatné súdne rozhodnutie už niekoľko rokov, nemôže mať za následok legalizáciu protiprávneho konania zo strany matky. V nadväznosti na plynutie času matke nič nebráni sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností domáhať na súde, ktorý má právomoc v danej veci konať, t.j. na talianskom súde, ktorému môže predniesť skutočnosti približujúce aktuálny skutkový stav vo veci maloletého. Z pohľadu právnej istoty otca, ako nositeľa rodičovských práv, je neakceptovateľné zmenu právomoci súdov odôvodňovať prakticky zmarením výkonu rozhodnutia (argumentácia matky), keď rozhodnutie prikazujúce návrat maloletého na územie F. republiky nebolo vykonané práve z dôvodu nemenného postoja matky a s tým spojeného plynutia času.

1.4. Otázka právomoci bola posudzovaná v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 9P/64/2019, pričom z uznesenia Okresného súdu Topoľčany 9P/64/2019-193 zo dňa 16.12.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 30.03.2020 č.k. 25CoP/3/2020-215 vyplýva, že súdy Slovenskej republiky nemajú právomoc konať vo veci rodičovských práv a povinností, t.j. vo veci nadobúdania, výkonu, prenesenia, obmedzenia alebo odňatia rodičovských práv a povinností. Matke v konaní vedenom pod sp.zn. 9P/64/2019 nič nebránilo, aby sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, prípadne jej zmeny formou zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti domáhala na súde, ktorý má právomoc v danej veci konať, t.j. na talianskom súde. Súd pritom aj v prejednávanej veci sp.zn. 10P/62/2020 zisťoval aktuálny postoj otca maloletého, pričom tento neprijal právomoc súdov Slovenskej republiky podľa článku 12 Nariadenia. Preto podľa článku 17 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 súd prvej inštancie vyhlásil, že nemá právomoc konať vo veci a konanie podľa 161 ods. 2 CSP zastavil pre nedostatok podmienky konania, ktorú nemožno odstrániť. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Matka podala v zákonnej lehote odvolanie a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietala, že maloletý je občanom E. republiky, je na E. hrdý, nikdy nemal pas F. republiky a nemá vedomosť o tom, že by mal dvojité štátne občianstvo. Trvala na tom, že dieťa nebolo unesené. Predpisy, ktoré súd používa nemajú žiadny právny podklad pre aplikáciu Dohovoru o medzinárodných únosoch detí. Jej záujmom je chrániť práva a záujmy dieťaťa. F. súdy bezdôvodne rozhodovali porušujúc viaceré medzinárodné dohody a základné ľudské práva. Rozhodovali o zbavení práv matky bez jej prítomnosti a obvinili ju zo skutočností, s ktorými nemá nič spoločné, len na základe tvrdenia otca. Popísala priebeh konaní a poukázala na „zmierovacie“ konanie, ktoré označila za podvod, na základe ktorého sa slovenské súdy vzdali právomoci a talianske súdy snažili založiť ich právomoc. Namietala, že súd sa doposiaľ nevysporiadal s otázkou obvyklého pobytu a nemôže brať do úvahy iba tvrdenia otca. F. súdy vo svojich rozhodnutiach tvrdili, že sa vrátila do krajiny svojho pôvodu aj s dieťaťom, navyše so súhlasom manžela. Súdy na E. pochybili a nesprávne vyhodnotili právny a skutkový stav a nesprávne poukázali na právomoc talianskeho súdu. Súdy konajú len v mene otca a nerešpektujú práva dieťaťa, ktoré chce žiť na E., nekonajú v jeho najvyššom záujme v zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Ani šetrenia sociálneho úradu nie sú vykonávané v záujme objektívnych skutočností, ale iba s úmyslom vyvolať strach v dieťati, aby sa bálo čo s ním bude, kedy mu zase vezmú matku a podporiť tak úmysel otca týrať a psychicky vydierať dieťa vyhrážaním sa,

že skončí v detskom domove. F. sudy nikdy nerešpektovali a ani nevypočuli názor dieťaťa, nedožiadali jeho výpoveď prostredníctvom slovenských súdov.

3. Otec sa vyjadril k odvolaniu matky a uviedol, že navrhuje rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. Uviedol, že otázka právomoci slovenského súdu konať vo veci úpravy práv a povinností k maloletému bola opakovane riešená prvostupňovým, odvolacím aj Najvyšším súdom a všetky opakovane zaujali názor, že slovenské sudy nemajú právomoc konať. Jediným súdom oprávneným konať vo veci je taliansky súd, keďže žiadna z podmienok, ktorá by umožňovala prechod právomoci na slovenský súd splnená nebola. Zastavenie výkonu rozhodnutia, resp. zamietnutie jeho návrhu na výkon rozhodnutia nemá žiaden vplyv na právomoc slovenského súdu konať o rodičovských právach a povinnostiach. Matka vychádza z mylného predpokladu, že tým automaticky prešla právomoc na slovenský súd. Rozsudok o nariadení návratu je i naďalej v platnosti. Nepredpokladal, že v právnom štáte bude možné, že sa rozsudok o nariadení návratu nevykoná dlhých 10 rokov od únosu. Vznikol tak absurdný stav, kedy je maloleté dieťa dlhé roky v starostlivosti únoscu, žije v krajine, v ktorej nemá žiť a to napriek právoplatným súdnym rozhodnutiam. Zbavenie matky rodičovských práv navyše neumožňuje konať o ich úprave. Ak by slovenský súd vo veci konal, išlo by o protiprávne konanie zo strany súdu, ktorý nemá právomoc konať. Ak si matka myslí, že dôvody, pre ktoré ju taliansky súd zbavil rodičovských práv a povinností k dieťaťu pominuli a je dôvod na novú úpravu rodičovských práv a povinností, nič jej nebráni podať návrh na taliansky súd, ktorý má ako jediný právomoc konať vo veci.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) odvolanie navrhovateľky prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku zákonom č. 161/2015 Z.z. účinnom od 01.07.2015. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. V danej veci sa matka domáhala zverenia maloletého E. do svojej osobnej starostlivosti, jeho zastupovania a spravovania jeho majetku. Zároveň žiadala zaviazat' otca prispievať na výživu dieťaťa mesačne sumou 500 eur, ktoré by mal byť povinný platiť k rukám matky vždy do 15-teho dňa mesiaca, aj so spätnou platnosťou. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím vyhlásil, že nemá právomoc konať vo veci a konanie zastavil. Na odvolanie matky je uznesenie súdu prvej inštancie predmetom skúmania odvolacím súdom.

8. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len procesné podmienky).

9. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o taký nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Podľa čl. 8 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, sudy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

11. Podľa čl. 8 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

12. Podľa čl. 10 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržavania dieťaťa si sudy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte a:

a) každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním,
alebo

b) dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok po tom, ako sa osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, dozvedel, alebo mohol dozvedieť, o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa usadilo v novom prostredí a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok:

i) do jedného roka odvtedy, ako sa nositeľ opatrovníckeho práva dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, sa nepodala žiadosť o návrat dieťaťa na príslušné orgány členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržávané;

ii) nositeľ opatrovníckeho práva vzal späť svoju žiadosť o návrat a v lehote stanovenej v bode i) sa nepodala nová žiadosť;

iii) konanie na súde členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, sa skončilo podľa článku 11 ods. 7;

iv) súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, vydali rozsudok o opatrovníckom práve, z ktorého nevyplýva povinnosť návratu dieťaťa.

13. Podľa čl. 12 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, súdy členského štátu majú takisto právomoc v otázkach rodičovských práv a povinností aj v iných konaniach, ako sú konania uvedené v odseku 1, ak:

a) dieťa má vo vzťahu k tomuto členskému štátu podstatnú väzbu, najmä na základe skutočností, že jeden z nositeľov rodičovských práv a povinností má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte, alebo že dieťa je štátnym príslušníkom tohto štátu;

a

b) všetci účastníci konania prijali právomoc súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

14. Podľa čl. 17 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať, a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

15. Zaoberajúc sa vecou z hľadiska citovaných zákonných ustanovení a súdom prvej inštancie zistených skutkových okolností odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne. Jedná sa o konanie s cudzím prvkom, pretože rodičia maloletého sú štátnymi občanmi rôznych štátov (E. republika a F. republika). Vzhľadom k tejto skutočnosti prvoinštančný súd v rámci skúmania podmienok konania skúmal, či má v predmetnej veci právomoc konať o návrhu matky. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, keď pri určovaní právomoci aplikoval čl. 8 až 17 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003. Zistil, že z dôvodu únosu maloletého bola matka talianskymi súdmi odsúdená v trestných konaniach, pričom talianske súdy zverili dieťa do osobnej starostlivosti otca a matku zbavili rodičovských práv voči maloletému. Podmienka nepodania žiadosti o vrátenie dieťaťa splnená nebola, naopak otec podal návrh na nariadenie návratu dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu, vo veci bolo vydané rozhodnutie, ktoré matka nerešpektuje. Z uvedených dôvodov dospel súd prvej inštancie k záveru, že vo veciach rodičovských práv a povinností k maloletému E. majú podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 10 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 právomoc rozhodovať talianske súdy. Odvolací súd sa s uvedeným záverom v plnom rozsahu stotožnil. Správne bolo aj rozhodnutie o trovách konania podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, keďže vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie CMP upravujúce nárok na náhradu trov konania na danú vec nedopadá. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie napadnuté uznesenie v dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov rozhodnutia ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd dodáva, že čl. 8 až 17 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 upravujú ucelený systém princípov právomocí na určenie členského štátu, ktoré majú súdy právomoc konať vo veci rodičovských práv a povinností. Článok 8 ods. 1 zakotvuje všeobecnú právomoc, v ktorej je premietnutá základná zásada nariadenia, že najvhodnejším miestom na rozhodovanie o rodičovských práv a povinností je súd toho členského štátu, v ktorom má dieťa svoj obvyklý pobyt. Výnimky z tohto všeobecného princípu právomoci ustanovujú len čl. 9, 10, 12 a

13, ktoré určujú podmienky, za splnenia ktorých je daná právomoc súdov členského štátu, v ktorom nemá dieťa svoj obvyklý pobyt. Článok 9 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 takto zachováva právomoc pre súdy členského štátu pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa počas trojmesačného obdobia po jeho presťahovaní do iného členského štátu vo veci zmeny rozsudku o práve styku. Článok 10 rieši súdnu právomoc v prípadoch únosu dieťaťa, článok 12 upravuje výnimku v prípadoch dohody o súdnej právomoci a článok 13 v prípadoch, ak nemožno obvyklý pobyt dieťaťa určiť, priznáva právomoc súdom členského štátu, v ktorom sa dieťa nachádza. Vzhľadom na citované ustanovenia Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 sa za rozhodujúce kritérium určenia právomoci súdov členských štátov v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na výkon rodičovských práv a povinností, považuje jednak obvyklý pobyt dieťaťa a jednak posúdenie, či došlo k oprávnenému presťahovaniu maloletého z jedného členského štátu do iného členského štátu alebo jeho neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu. Pojem „obvyklý pobyt“ nevymedzujú zákony Slovenskej republiky, ani medzinárodné zmluvy. Nemožno ho stotožňovať s pojmom trvalý pobyt ani s pojmom bydlisko. Všeobecne sa ním chápe pobyt, kde sa chce osoba zdržiavať, kde sa reálne, fyzicky väčšinu roka nachádza, kde je centrum jej záujmu (škola, práca). Súd pri posúdení otázky právomoci a otázky určenia obvyklého pobytu ale musí brať okolnosti každého konkrétneho prípadu. Ako je vyššie uvedené pre určenie právomoci nepostačuje určenie obvyklého pobytu, ale v prípade presťahovania, musí zároveň posudzovať dôvod tohto presťahovania. Odvolací súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti rozhodnutie Súdneho dvora zo dňa 22. decembra 2010 vo veci R. G./A. V., z ktorého vyplýva, že samotné presťahovanie sa do iného členského štátu nezakladá samo o sebe automaticky obvyklý pobyt maloletého premiestneného bez súhlasu druhého rodiča, resp. dohody rodičov. Uvedená otázka je kľúčová aj v danej veci, keď matka maloletého E. bez súhlasu otca premiestnila maloletého na územie E. republiky. Dôkazom je aj konanie, ktoré prebiehalo na Okresnom súde Topoľčany sp.zn. 8P/521/2008, ktorého konečným rozhodnutím bol schválený zmier rodičov, v zmysle ktorého sa nariadil návrat maloletého E. na územie F. republiky. Vzhľadom k tomuto rozhodnutiu preto súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia čl. 10 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 a skúmal, či súdy F. republiky ako členského štátu, v ktorom mal maloletý svoj obvyklý pobyt pred týmto neoprávneným premiestnením, si zachovali svoju právomoc, resp. či neboli splnené podmienky vyplývajúce z čl. 10 písm. a) a b), kedy ich právomoc nie je daná. Je tiež nepochybné, že otec sa s premiestnením dieťaťa nezmieril, pretože otec podal návrh na výkon rozhodnutia súdu na odňatie maloletého E. a jeho odovzdanie do krajiny jeho obvyklého pobytu, a to do F.. Z uvedeného je zrejmé, že je naplnený predpoklad podľa čl. 10 písm. a) Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 a právomoc súdov F. republiky ako členského štátu v ktorom mal maloletý svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávnením premiestneným je zachovaná.

17. Odvolacie námietky navrhovateľky spočívajúce najmä v tvrdeniach, že maloletý je občanom E. republiky, je na E. hrdý, nikdy nemal pas F. republiky a chcel by žiť na E., odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Uvedené skutočnosti totiž musí preskúmať súd, ktorý má právomoc v danej veci konať, čo je matke známe už z predchádzajúcich rozhodnutí. Namietanou právomocou sa súd prvej inštancie zaoberal v dôvodoch napadnutého uznesenia, pričom poukázal na viaceré súdne rozhodnutia, z ktorých rovnako vyplýva, že súdy Slovenskej republiky nemajú právomoc konať vo veci rodičovských práv a povinností, t.j. vo veci nadobúdania, výkonu, prenesenia, obmedzenia alebo odňatia rodičovských práv a povinností. Ako nedôvodnú odvolací súd posúdil aj námietku, podľa ktorej súdy na E. konajú len v mene otca a nerešpektujú práva dieťaťa, ktoré chce žiť na Slovensku, nekonajú v jeho najvyššom záujme v zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, keďže súd prvej inštancie sa meritom veci nezaoberal, vzhľadom na svoj záver, že vo veciach rodičovských práv a povinností k maloletému E. majú podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 10 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 právomoc rozhodovať talianske súdy. Právomoc sa všeobecne posudzuje ako oprávnenie určitého štátneho orgánu, v tomto prípade súdu, riešiť otázky, ktoré sú zákonom zverené do jeho kompetencie. Civilný sporový poriadok vymedzuje právomoc súdov v § 3 a 4 CSP. Ustanovenie § 3 CSP určuje, že súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Súkromnoprávne vzťahy, z ktorých vychádzajú súkromnoprávne spory a iné veci, sú charakterizované najmä právnou rovnosťou a vôľovou autonómiou ich účastníkov. Ich postavenie je rovnocenné, čo znamená, že jeden z účastníkov súkromnoprávneho vzťahu a nie je oprávnený jednostranne ukladať povinnosti druhému účastníkovi a ani sám autoritatívne vynucovať splnenie povinnosti druhého účastníka súkromnoprávneho vzťahu. Nad rámec súboru vzťahov uvedených v § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú aj iné veci, ktoré sa už nezakladajú priamo na práve súkromnom, ale len vtedy, ak to ustanovuje zákon (§ 4 CSP). Právomoc patrí ku základným podmienkam konania a jej nedostatok vedie k jeho zastaveniu. Podľa názoru odvolacieho súdu bol správny postup súdu prvej

inštancie, ktorý sa zaoberal tým, či má vo veci právomoc konať, pričom jeho závery v tomto smere vychádzali zo správnej aplikácie právnej normy nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 na danú vec. Tieto závery odvolací súd už ďalej nepovažuje za potrebné opakovať.

18. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).